

NIEUWSBRIEF

INTERVIEWS & ACHTERGRONDEN
OVER HET MIT

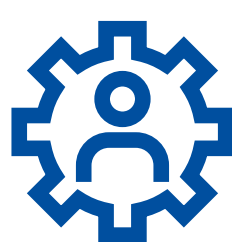
SEPTEMBER '21

[PAG 1 INTERVIEW BERT LANGERAK, LID PROGRAMMATEAM MIT >>](#)

[PAG 3 EEN JURIDISCHE GRONDSLAG VOOR HET MIT >>](#)

[PAG 6 DE AMBTELIJKE STUURGROEP STELT ZICH VOOR \(DEEL I\) >>](#)

[PAG 7 INTERNATIONALE SAMENWERKING: FOCUS OP SYSTEMEN >>](#)

Interview Bert Langerak, lid programmteam MIT 'EEN LAND WAAR JE JE VRIJ EN VEILIG VOELT, DAT WIL IK MIJN KINDEREN NALATEN'

Crimefighter Bert Langerak verruilde zijn baan als directeur FIOD voor een leidinggevende functie in het MIT. In de missie en aanpak van het team ziet hij een antwoord op de nietsontziende criminaliteit in Nederland. "Ik wil niet leven in een wereld die wordt geregeerd door angst, geld en geweld."

Bert Langerak
Lid programmteam MIT

MOORDAANSLAG

Het was dinsdag 6 juli, in de loop van de avond. In een nieuwsflits hoorde Bert Langerak dat misdaadjournalist Peter R. de Vries was neergeschoten in Amsterdam. "Ik was verbijsterd. Een aanslag op het vrije woord, onze rechtsstaat. In Nederland." Het nieuws liet het lid van het programmteam MIT niet los. "Ik lag er wakker van, het bleef tolleren in mijn hoofd." De aanslag was voor Bert het zoveelste bewijs van de verharding van de nietsontziende, geld gedreven criminaliteit in Nederland. "Dit soort geweld komt steeds dichterbij. Het is de reden dat ik ben overgestapt van een héél mooie baan als directeur FIOD naar deze nieuwe functie."

Bert ziet de aanslag na de eerdere moord op strafrechtadvocaat Derk Wiersum wederom als een wake-up call. "We zijn nog op tijd, maar we moeten wel aan de bak. In mijn lange loopbaan in toezicht en de opsporing heb ik gezien dat we echt tot het uiterste gaan en ook zeker mooie resultaten behalen, maar soms is dit niet genoeg. Dan moet je wat anders doen, zoals nog beter de krachten bundelen en zoeken naar mogelijkheden."

De laatste weken is er veel hectiek in media, politiek, extern, intern en binnen de betrokken organisaties over het MIT. "Aan ons de taak om goed aangesloten te blijven en te kijken wat we ervan kunnen leren. Daarnaast moeten we ons verhaal blijven uitdragen en de meerwaarde van het MIT laten zien. Een 'startup' vraagt om aanpassen, creatief zijn en met het einddoel voor ogen. We realiseren ons dat dat veel vraagt van onze mensen, maar samen met de partners moet het gaan lukken. Dat vraagt de komende periode een nadere invulling van het MIT, de feedback is leerzaam en kansrijk. De gekozen lijn en het einddoel blijft overeind! In de weg ernaar toe moeten we adaptief zijn. De eerste beelden daarover zijn er en samen maken we stappen om Nederland veilig en integer te houden. Want dat is uiteindelijk wel waar we het met elkaar voor doen."

KLEINE MULTINATIONALS

Bert is in het MIT verantwoordelijk voor de lopende operatie. Hij wil innovatieve en op samenwerking gerichte concepten en werkwijzen ontwikkelen in de strijd tegen criminelen. “Vroeger noemden we ze Costa-criminelen. Ze maakten hun geld op aan feesten aan de Spaanse Costa’s, jachten, dure auto’s. Inmiddels zijn het kleine multinationals, internationaal georiënteerde netwerken die ontzettend veel geld verdienen, miljarden. Met hun geld kopen ze de knapste koppen. Ze hebben de duurste advocaten, fiscaal specialisten en besteden klussen uit. Ze kopen onroerend goed op, bedrijven. Ze vreten zich in, in onze economische en bestuurlijke systemen.”

VOETBALCLUB

Criminelen doen dit volgens Bert heel vilein, middenin de gemeenschap. “Een crimineel sponsort een voetbalclub en wordt een lokale held. Iedereen krijgt een shirtje, er zijn weer ballen. Maar niemand die zich afvraagt: waar komt dat geld vandaan?” Er zijn ook woonwijken waar in slaapkamers drugs wordt gefabriceerd. Of criminelen die kinderen vragen drugsafval te dumpen. “Iemand in die omgeving moet zich afvragen wat normaal is. Dat is bewustwording, dat heeft ook met educatie te maken. Strafrecht is niet de enige oplossing.”

Bert ziet ondermijning, vormen van criminaliteit, daarom als een sociaal-maatschappelijk probleem. Dit vraagt om een multidisciplinaire, gecoördineerde aanpak naast een meer op incidenten gerichte opsporing. Zo gelooft Bert in de vorming van sterke sociale coalities van maatschappij, overheid, ondernemingen, onderwijs en wetenschap en de internationale omgeving. Als het lukt die partijen te verenigen kunnen we weerstand bieden tegen wat zich nu afspeelt in Nederland. Het veelkoppige monster ondermijning zullen we op verschillende plaatsen moeten treffen, van bestuurlijk, fiscaal, bewustwording en toezicht tot strafrechtelijk optreden.”

WITWASSEN

De meerwaarde van het nieuwe team zit ‘m volgens Bert in de kracht van brede dataverzameling, verwerking en het vermogen om via gezamenlijke analyses criminele structuren en bedrijfsprocessen bloot te leggen. De basis voor een aanpak binnen handhaving, toezicht en opsporing. Hiervoor is een deugdelijke wettelijke basis voor nodig die in Nederland nu nog ontbreekt. De wereld is veranderd en vraagt om nieuwe regels. Ook dat vraagt snelle actie. Dit in combinatie met een gecoördineerde, multidisciplinaire aanpak met de focus op het verdienmodel van criminelen. “Misdad is geld gedreven. Geld corrumpeert en wordt een wapen. Als je een grote jongen zijn geld afpakt, dan heeft hij minder vrienden. En we geven het geld terug aan de maatschappij.”

“De vraag is hoe het doel van het MIT op het terrein van het vergaren en delen van informatie gerealiseerd kan worden”

De negen jaren die Bert actief was als directeur Opsporing bij de FIOD leerden hem verdachte financiële patronen doorgronden. Bijvoorbeeld dat criminelen geld witwassen via goederenstromen zoals de autohandel en handel in agrarische goederen. Zo kopen criminelen met cash aardappelen en laten die verschepen naar een Afrikaans land voor verkoop. Witwassen gebeurt ook met auto’s en landbouwmachines. Het gaat alleen al bij dit soort handel om zo’n vierhonderd miljoen euro, bleek uit onderzoek van politie en FIOD vorig jaar. “Als mijn hypothese klopt dat meer sectoren in de export en doorvoer hiervoor worden gebruikt, dan hebben we echt een probleem.” Nederland is een handelsland waardoor het kwetsbaar is voor misbruik, volgens Bert. “Maar er zijn hoopgevende initiatieven samen met banken en bedrijfsleven.”

Bij de aanpak van praktijken als witwassen zit ook een meerwaarde van het MIT volgens Bert naast de dataverzameling, informatiedeling en analyse ook in internationale samenwerking. “Criminelen lezen internationale verdragen andersom, gebruiken landen die verdragen niet ondertekenen of waar geen verdrag mee is. Om dat aan te pakken heb je de politiek nodig voor regelingen. En goede banden en contacten in die landen, ook op het financiële vlak.” Ook hier ligt een rol voor het MIT, dat het problemen kan agenderen en voorstellen kan doen voor wet- en regelgeving, verdragen en bevoegdheden.

LOGISTIEKE FACILITATORS

Daarnaast is bij informatiedeling volgens Bert nog veel werk te verzetten voor het MIT. “De vraag is hoe het doel van het MIT op het terrein van het vergaren en delen van informatie gerealiseerd kan worden en tegelijkertijd de waarborgen van de rechtstaat en privacy in stand worden houden. Het MIT, waar zes diensten bij elkaar komen, heeft op dit terrein ruimere bevoegdheden nodig. Het is een ingewikkeld dilemma, waar de politiek voor nodig is, realiseert Bert zich.

Bij het MIT bouwt Bert mee aan een nieuwe organisatie. Onderwijs moet de operatie starten met een team dat langzaam vorm krijgt. Dit komt neer op het bedenken, toetsen en testen van nieuwe concepten voor criminaliteitsbestrijding, zegt Bert. Zo zet het MIT onder meer zes MIT-labs op, die creatieve, innovatieve interventies bedenken. Twee van de labs richten zich op logistieke facilitators van criminelen, die bijvoorbeeld mainports als de Rotterdamse haven en Schiphol gebruiken. Dit team speurt naar een innovatieve aanpak in aanvulling op wat er al is. Een ander team richt zich op ID-fraude en weer een ander team richt zijn pijlen op financiële facilitators.

ANTILLEN

Vele lijnen uit Bert's ruim veertigjarige carrière bij onder meer de Douane, Belastingdienst en FIOD komen in zijn nieuwe functie bij elkaar. Zo begon hij bij de politie in Amsterdam met de politiebasisopleiding. “In de roerige jaren tachtig met de krakersrellen. Ik zat daar vol in. Als jong ventje maakte dit veel indruk op me.” Een mooie studieregeling bij de Belastingdienst bracht Bert bij een opleiding tot registeraccountant aan Instituut Nyenrode, later aangevuld met een MBA business administration aan de Universiteit Groningen.

Meer nog leerde hij van zijn aanstelling bij de Belastingaccountantsdienst op de Antillen. Hij zette daar mede een dienst op en ontdekte de eerste patronen van verwevenheid van de boven- met de onderwereld. “Heb je haast, pak een stoel”, is een Antilliaanse levenswijsheid die Bert veel heeft gebracht. “Er zijn weinig problemen die je niet in alle rust kunt beschouwen.”

DROOM

Gedreven als hij is, droomt hij van een betere wereld. “Ik wil niet leven in een wereld die wordt geregeerd door angst, geld en geweld. Dat touwtje uit de brievenbus, van Jan Terlouw. Het verlangen naar een land waar je je fiets niet op slot hoeft te zetten, waar je je veilig voelt. Dat gun ik onze wereld. Dat wil ik mijn kinderen nalaten. Dit klinkt misschien dromerig en naïef, maar ik verlang ernaar.”

Een juridische grondslag voor het MIT

‘IK ZIE HET ALS EEN AKTE VAN ERKENNING’

De juridische basis voor het MIT ligt straks (voorlopig) vast in een instellingsbesluit dat op 15 september aan de Tweede Kamer is voorgelegd. Jan Willem Schaper en Harold Boersen van het ministerie van Justitie en Veiligheid, nemen je mee in de *ins & outs* van dit besluit dat een bijzondere samenwerking vastlegt. “Een unieke samenwerking, ongekend in Nederland.”

Eigenlijk bestaat het MIT al langer, dus een geboorteakte wil Harold het instellingsbesluit niet noemen. Jan Willem, bij het MIT betrokken vanaf het eerste uur en plaatsvervangend directeur-generaal Politie en Veiligheidsregio's bij het ministerie van Justitie en Veiligheid, zorgt ervoor dat het departement doet wat nodig is om het MIT ingevoerd en ingericht te krijgen. Het ministerie faciliteert dat de basis op orde is voor de samenwerking die de zes organisaties willen. “Zodat zij hun eigen werk, de opsporing én het toezicht op het tegengaan en voorkomen van georganiseerde criminaliteit, steeds beter kunnen doen.” En, niet onbelangrijk, dat er in de toekomst een aparte wettelijke basis komt voor de bijzondere samenwerking van de moederorganisaties ten aanzien van gegevensvergaring en -verwerking. “Daarmee kan het MIT nog meer een

toevoeging zijn op wat er al is in Nederland. Door bevoegdheden waarmee gegevens vergaard en verwerkt kunnen worden, kan beter inzicht worden verkregen in de kwetsbaarheden van zowel de criminele netwerken als van onze eigen legale systemen, zodat er gericht geïntervenieerd en de criminele bedrijfsprocessen verstoord kunnen worden. Niet alleen door deelnemende organisaties aan het MIT maar door alle betrokken partijen in Nederland”.

INSTELLINGSBESLUIT

Een flinke stap in de samenwerking vormt het instellingsbesluit dat juridisch handen en voeten geeft aan de bijzondere samenwerking binnen het multidisciplinaire team. Het legt vast op welke wijze samenwerking plaatsvindt tussen ambtenaren van de deelnemende organisaties binnen het samenwerkingsverband MIT, met behoud van eigen wettelijke taken en bevoegdheden. Jan Willem: “Het besluit is een tijdelijke oplossing en zorgt ervoor dat het MIT kan opereren.” Onder het besluit staat ook de handtekening van de korpschef van politie. Die geeft de MIT-leiding mandaat om voor de uitvoering van haar taken de facilitaire beheerszaken van het MIT te regelen. Deze constructie volstaat in ieder geval tot er een wet is die van het MIT op het terrein van gegevensvergaring en -verwerking een zelfstandig opererende organisatie maakt naast de operationele samenwerking gericht op het plegen van interventies. Deze wet zal zeker nog een jaar of twee op zich laten wachten. “Omdat we de unieke samenwerking tussen zes moederorganisaties en drie verschillende ministeries (Justitie en Veiligheid, Defensie en Financiën) nog niet op deze schaal kenden in Nederland, moesten we die wel op een nieuwe manier vastleggen. Uiteraard wel volgens de geldende regels van onze rechtsstaat.”

MEER VINDEN, MEER PAKKEN

Medeopsteller van het instellingsbesluit Harold, coördinerend raadadviseur bij het ministerie van Justitie en Veiligheid, ziet de tijdelijke juridische grondslag als een akte van erkenning. “Het MIT is al een tijdje geleden geboren, is zelfs al uit de luiers en nu erkennen alle organisaties en de ministers het MIT officieel als hun kind.” In het instellingsbesluit staat bijvoorbeeld dat het MIT een dak vormt boven intelligence en interventie. De eerste gebaseerd op de verwerking en samenvoeging van relevante gegevens van alle zes moederorganisaties. En de tweede, de operationele of interventiekant, gebaseerd op wat die gegevens gezamenlijk opleveren. Het bij elkaar brengen van opsporing en handhaving, maakt een juridische grondslag net iets ingewikkelder. Jan Willem: “Om die twee werelden te laten samenwerken, is de aansturinglijn vastgelegd in het besluit.”

“Om criminele organisaties hard te kunnen raken moet je weten waar de kwetsbaarheden zitten”

Een samenwerkingsmodel zonder wettelijke basis, in co-creatie opgezet en altijd met de wil om de samenwerking te doen slagen. Al ging dat niet altijd zonder slag of stoot; het MIT is inmiddels niet iets dat de zes moederorganisaties willen loslaten. Elk met een eigen belangrijke rol, of het nu om vinden of aan- of afpakken gaat. De toegevoegde waarde van het MIT zit naast het samenwerken op één werkvloer en meer coördinatie, vooral in intelligence: het samenvoegen en analyseren van de relevante gegevens van de moederorganisaties. Jan Willem: “Die bron van extra informatie die het MIT oplevert, zal ervoor zorgen dat alle partijen nog effectiever kunnen zijn in het bestrijden en voorkomen van georganiseerde criminaliteit in ons land. Een steeds betere informatiepositie, die Belastingdienst, Douane en KMar kunnen leveren, vormen een aanvulling op bijvoorbeeld het fantastische werk dat de Dienst Landelijke Recherche nu al verricht.” Harold vult aan: “Om criminele organisaties hard te kunnen raken moet je weten waar de kwetsbaarheden zitten. Daarom vormt intelligence de kern van het MIT. Die intelligence wordt door het samenvoegen van gegevens van de moederorganisaties steeds preciezer. Daardoor zullen de interventies die daaruit volgen, veel meer effect opleveren. Wanneer het MIT een bedrijfsproces ontdekt waarmee meerdere criminele organisaties enorme hoeveelheden geld witwassen, kan bijvoorbeeld de Belastingdienst met heffingen en boetes optreden. En reken maar dat je criminele organisaties het hardst treft via hun geld.”

Het is niet zo dat het instellingsbesluit nieuwe of extra juridische bevoegdheden toekent aan de bestaande organisaties of aan het MIT: interventies worden in MIT-verband gepleegd door de ambtenaren van de deelnemende organisaties en onder het bij wet aangewezen gezag, zoals een officier van justitie of inspecteur. Wel zal meer weten leiden tot meer vinden en uiteindelijk tot meer aan- of afpakken. Harold: “Met de bakken aan informatie die vrijkomen over waar crimineel vermogen zit, kan de Belastingdienst procedures starten. Hun afdeling bezwaar en beroep zal meer menskracht nodig hebben.”

De vijf deelnemende organisaties en het College van procureurs-generaal moeten samen een convenant opstellen om data in het samenwerkingsverband te kunnen gebruiken. Minister Grapperhaus heeft zich in de lijn met de in motie geuite wens van de Kamer sterk gemaakt om die informatie te mogen delen binnen het MIT en alle knelpunten eromheen weg te nemen. Daar past ook de voorziene wetgeving bij.

NEDERLAND EN DE REST VAN DE WERELD

Jan Willem: “Stel de recherche loopt tegen een crystal methlab in Noord-Brabant aan. Daar neergezet door toedoen van een Mexicaanse drugsbaron in Guadelajara die daarvoor hier eerst grond en vastgoed aankocht en vervolgens machines invoerde en ga zo maar door. Dit soort patronen wil het MIT blootleggen, om ze ook in de rest van ons land te herkennen om te kunnen ingrijpen. Nog mooier is het als we de criminele organisaties een stap voor zijn, de patronen herkennen en ingrijpen nog voordat het lab er staat.” Voor het MIT vormen niet zozeer de individuele criminelen het doel, als wel de criminele netwerken en ondernemingen die ze samen vormen. Jan Willem: “Juist die vaak grote, succesvolle en internationale ondernemingen willen we kapot maken en weren uit Nederland.”

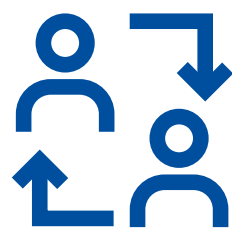
De bijzondere positie van Nederland als handelsland en doorvoerland maakt internationale wereldwijde samenwerking voor het MIT noodzakelijk. Harold: “Nederland is soms productieland, soms invoerland of doorvoerland, en soms witwasland of alles tegelijk voor meerdere criminele organisaties. Dat vraagt om samenwerking met andere landen.” Afhankelijk van de focus, of dat nu cocaïnehandel is of grootschalige witwaspraktijken zijn, zal dat elke keer een andere nationale of internationale samenwerking opleveren.

TRANSPARANTIE

Omdat de Tweede Kamer van de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit een speerpunt heeft gemaakt, wil de Kamer ook geïnformeerd blijven en meekijken bij alle stappen die het MIT zet. De minister wil in alle transparantie laten zien hoe het MIT het bestaande effectiever maakt en daarmee waarde toevoegt. En vooral ook wil hij de Kamer laten zien dat de organisatie en juridische grondslag voor het MIT in goed overleg met alle moederorganisaties wordt neergezet. De Kamerleden kregen op 15 september het concept instellingsbesluit toegestuurd en hebben een maand om er vragen over te stellen of op te reageren. Voorlopig kan het MIT werken met dit instellingsbesluit. Harold en zijn collega's werken ondertussen verder aan een structurele wettelijke basis, waarin bevoegdheden op het terrein van gegevensvergaring en gegevensdeling én toezicht daarop goed geregeld worden. Een wet maken is een grote opgave en kost veel tijd. Ondertussen kan het MIT vooruit.

FACTS & FIGURES

3 ministeries (JenV, Defensie en Financiën) en 6 moederorganisaties werkten samen om het 12 artikelen tellende instellingsbesluit vorm te geven. Het instellingsbesluit regelt de taak van het MIT, de organisatie, de rollen van de stuurgroep en het programmateam MIT, de operationele sturing, het beheer en de ter beschikkingstelling van personeel. En dat de samenwerking tussen de 6 bloedgroepen in de multidisciplinaire teams op 4 A4'tjes passen is behoorlijk knap werk van de (ongeveer) 11 juristen die de afgelopen 7 maanden aan het besluit hebben gewerkt.

De ambtelijke stuurgroep stelt zich voor (deel I):

HANNEKE EKELMANS EN THEO HOFSTEE: 'WE WILLEN CONCRETE RESULTATEN'

Wie nemen namens de moederorganisaties eigenlijk de beslissingen voor het MIT? Dat doen de leden van de ambtelijke stuurgroep. Twee aan twee stellen ze zich voor. Hanneke is lid van de korpsleiding van de politie, Theo is procureur-generaal bij het OM.

Hanneke Ekelmans
Lid korpsleiding
van de politie

Theo Hofstee
Procureur-generaal
bij het OM

Wat doet de stuurgroep?

Theo: “Ons werk gaat twee kanten op. Wij denken vanuit onze organisaties mee in de stuurgroep over de opbouw van het MIT en hakken daar knopen door. En stemmen dat aan de andere kant weer intern af. We werken nauw samen met het programmateam van het MIT.”

Hanneke: “Zes organisaties laten samenwerken, dat is een stevige klus. Als stuurgroep zetten wij daarvoor de lijnen uit en bepalen de spelregels. Voor mij is het belangrijk dat alle zes daarin een even grote stem hebben, allen vanuit hun eigen invalshoek.”

Wat staat er nu op de agenda?

Theo: “Het instellingsbesluit. Dat markeert de officiële status van het samenwerkingsverband. Ook worden daarin de belangrijkste besluiten vastgelegd, bijvoorbeeld over hoe we willen samenwerken met gebruik van onze bevoegdheden. Dat is handig, want hoe kan bijvoorbeeld een leidinggevende van het MIT een collega van de politie of douane aansturen? Later volgen nog een convenant over gegevensuitwisseling en misschien een wet, maar die hebben meer tijd nodig.”

Hanneke: “Het is juridisch allemaal knap ingewikkeld – en dan ben ik zelf nog jurist. Het instellingsbesluit helpt de status van het MIT te verduidelijken en legt afspraken vast. Het is heel belangrijk dat het MIT een goede juridische basis heeft, daar wil je later geen discussie over. En sowieso moeten de zes organisaties weten waar ze aan toe zijn. Ik vind het belangrijk dat het instellingsbesluit duidelijk maakt dat de politie de beheersmatige en organisatorische ondersteuning geeft in deze opbouwfase.”

Theo: “Nu we in de uitvoeringsfase komen is het belangrijk dat de operationele sturing klopt. Wat het MIT gaat doen, moet afgestemd worden met operaties die elders al lopen. Dat is gevoelig terrein. Daar hebben we nu een *governance* ofwel een operationeel besturingsmodel voor opgenomen in het instellingsbesluit. Dat gaat over hoe we welke onderwerpen oppakken en hoe we onze operatie afstemmen met die van de moederorganisaties.”

Wat is de kracht van het MIT, volgens jullie?

Theo: “De structurele samenwerking met z'n zessen is op zich al nieuw, maar we willen ook echt iets nieuws dóen. We gaan focussen op legale structuren die door criminelen misbruikt worden. Denk aan logistieke en financiële systemen. Waar kan je ingrijpen om die verwevenheid van boven- en onderwereld te doorbreken. Ik hoop dat we snel operationeel kunnen worden, dan kun je laten zien wat dat oplevert.”

Hanneke: “Daar ben ik ook voor, concrete resultaten. Alle deelnemende organisaties aan het MIT zijn al succesvol in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Maar die kan nog beter met goede afstemming en coördinatie. We willen dat het MIT aanvullend is, oppakt wat nu blijft liggen. Die concrete resultaten laten zien, kan trouwens een uitdaging zijn. Dit type resultaat laat zich niet altijd vastleggen in flitsende plaatjes. Ik hoop dat we straks – bijvoorbeeld – hebben bedacht met welke regelgeving rederijen geholpen zijn om cocaïnesmokkel te voorkomen.

Dat levert geen foto op van een tafel vol in beslag genomen drugs. Maar het gaat wel helpen. En dat is voor mij waar het MIT voor staat, Nederland minder aantrekkelijk maken voor criminelen.”

Hoe vul jij je rol in de stuurgroep in?

Hanneke: “Ik vind het belangrijk dat ik goed weet wat de professionals bij de moederorganisaties willen. Wat zien zij dat nodig is. Wij zijn als politie voortdurend in gesprek met de professionals over hun aandachtspunten. Deze bevindingen neem ik mee naar de stuurgroep. Tegenspraak is belangrijk om scherp te blijven. Sowieso is het laveren tussen wat inhoudelijk nodig is en goed luisteren naar ieders belangen.”

Theo: “Ik ben zelf erg van de inhoud, maar ik zie ook het belang van goede *governance*. Zeker voor zo’n nieuw samenwerkingsverband tussen bestaande organisaties. In het operationeel besturingsmodel komt dat samen, dat vind ik mooi. Verder ben ik een echte *believer* en ambassadeur, ik geloof in het MIT. We gaan hier een succes van maken.”

Hoe doet de ander dat in jouw ogen?

Theo: “Hanneke is op een heel goede manier kritisch over alles wat we bespreken. Dat is belangrijk, ook voor het draagvlak binnen en buiten het MIT.”

Hanneke: “Theo brengt heel veel kennis mee, erg fijn om aan tafel te hebben. Wat hij ook goed kan, is in stappen denken - in dit proces erg handig.”

INTERNATIONALE SAMENWERKING: FOCUS OP SYSTEMEN

Criminaliteit is internationaal, dus de bestrijding ook. De werkgroep MIT-internationaal bestaat inmiddels uit zeventien mensen, vanuit de moederorganisaties en het departement. Onder hen Susan en Willem, beiden van de politie.

Waarom is een internationaal netwerk belangrijk voor het MIT?

Susan: “In deze bouwfase om te leren van andere multidisciplinaire organisaties in bijvoorbeeld Amerika, Engeland en Frankrijk. Die zijn al jaren multidisciplinair aan het werk, dus verder dan het MIT. En straks, als we operationeel zijn, om echt effectief te zijn in het aanpakken van criminele werkwijzen en netwerken. Wij focussen daarbij niet op incidenten, maar op systemen.”

Willem: “Ik heb zelf jarenlang voor de politie in het buitenland gewerkt, op verschillende ambassades. Daar kun je heel goed zien wat het oplevert als verschillende disciplines hun kennis en netwerken combineren. Als je dat op een hoger niveau samenbrengt, is het netwerk van de douane-attaché of politie-liaison in Brazilië óók het netwerk van de ambassade, van het departement in Nederland, van Nederland zelf... Dan kan iederéén er gebruik van maken.”

Zit daarin ook de meerwaarde van het MIT?

Willem: “Het probleem van de ene kolom kan door een andere kolom worden opgelost. Neem het Panamakanaal: daar heb je niet alleen behoefte aan opsporingskennis, maar ook aan logistieke kennis. Hoe groter je netwerk, hoe groter de kans dat je het hele veld overziet. In het ene gebied zit veel opsporingskennis, in het andere is de focus misschien financieel. Daar kunnen wij in het samenwerkingsverband MIT uit putten.”

Susan: “We bewandelen voorlopig, zolang het MIT een samenwerkingsverband is, de gebruikelijke kanalen voor contact met het buitenland. Dus via een van de moederorganisaties, mochten we contact willen leggen met het buitenland. We gaan niet het gezicht van de opsporing in het buitenland veranderen. Internationale samenwerking in de opsporing door het MIT gaat via de gebruikelijke kanalen.”

Willem: “Het MIT is er voor het bij elkaar brengen van mogelijkheden in internationale samenwerkingen van de verschillende moederorganisaties. We zijn zeker niet van plan zonder voorafgaand contact met een van de moederorganisaties met het buitenland te gaan samenwerken. Dit bij elkaar brengen van mogelijkheden, innovaties en initiatieven is juist een van de belangrijkste taken van het MIT.”

Susan: “Op dit moment brengen we in kaart wat per regio en per onderwerp sterktes en zwaktes zijn. Daar hebben we nu tijd voor en straks veel profijt van. We doen dat samen met de zes moederorganisaties en de ministeries van JenV en Buitenlandse Zaken, die aanvullen wat politieke belangen zijn in deze gebieden.”

Willem: “De internationale samenwerking zit nu in veel verschillende kolommen. Het MIT moet dat waar mogelijk gaan samenbrengen. Op verschillende niveaus: zowel *hands on* als op het niveau van beleid en politiek. Het MIT verweeft netwerken voor Nederland.”

Kun je als klein land internationaal een vuist maken?

Willem: “Zo klein zijn we niet; we hebben kennis, mensen en materiaal. We willen meepraten en beïnvloeden. Wordt er ergens ter wereld een nieuwe haven of een financieel centrum gebouwd, dan moeten wij erbij zijn. Om te adviseren over veiligheid, preventie en opsporing. En we kunnen bijvoorbeeld in NAVO-verband onze marine in een gebied laten oefenen waar de drugscriminaliteit toeneemt. Iemand moet de vertaalslag maken van lokale problemen naar internationale interventies. Het MIT gaat daar een rol in spelen.”

Susan: “Overigens kan dat pas echt goed als juridische hobbels zijn weggenomen. We zijn nog geen eigen juridische entiteit. Het is trouwens interessant om te zien hoe zulke dingen in andere landen zijn geregeld, ook daar leren we van. Ondertussen willen we wel al beginnen. Eind augustus ligt er een voorstel voor een eerste klus; we willen met een signaal aan de slag, onder de voorwaarden die nu gelden.”

Jullie geloven erin, dat is duidelijk.

Willem: “Natuurlijk was er altijd al afstemming. Maar voor het eerst werken we zo nauw samen. Zo werd ik uitgenodigd om mee te denken met de Douane over uitbreiding van hun externe douane-netwerk. Heel bijzonder, een eer ook. Het is een voorbeeld hoe het MIT ons samenbrengt.”

Susan: “Veel van de mensen die nu bouwen aan het MIT hebben internationale ervaring. Je merkt dat zij de kansen zien. Ze weten wat er te halen valt als je kennis en netwerken deelt. Het is een heel gave groep.”

- Is het MIT al bekend in internationaal verband? Nou, volgens Willem verwarren de Amerikanen het MIT nog wel eens met de Massachusetts Institute of Technology, en de Russen met het eigen ministerie van Buitenlandse Zaken, dat fonetisch als MIT klinkt. Dus gebruiken Willem en Susan het volledige ‘Multidisciplinary Intervention Team’.
- Samen hebben Susan en Willem ruim tien jaar buitenlandervaring. Willem werkte vijf jaar in Rusland, met uitstapjes naar Georgië, Armenië, Azerbeidzjan, Wit-Rusland en Oekraïne. En vier jaar in Colombia en andere landen in Midden- en Zuid-Amerika. Susan werkte en studeerde in Londen, Cambridge en Australië. Als politie-onderhandelaar werkte ze aan een aantal buitenlandse ontvoeringen.
- Samen beheersen ze Spaans, Engels en Duits en een beetje Frans en Indonesisch.
- Mooiste plek op de wereld volgens Willem: “Vanaf de Irkutsk-kant over het Baikameer naar het Altai gebergte staren, dat vind ik betoverend mooi.” Susan is door haar echtgenoot verliefd geworden op Azië, vooral Indonesië. “Ik kan niet wachten tot we daar weer naar toe kunnen reizen.”